

N. Inv. 5788.
III

In Nomine Domini Añ

STATUTA

Culmensis Academiæ

Cujus Creationem Illustrissimus olim
& Reuendmus VINCENTIUS

Episcopus Culmensis Anno Domini
MCCCCXXII concessit, & subsequenti
immediatè Anno MCCCCXXIII ratificauit

Inierit Almam Universitatem Craco-
viensem ejusq; Rectorem Magnifi-
cum ex una, & Præ-Nobilem Ma-
gistratum, totamq; Honoratam
Communitatem Inclytæ Civi-
tatis Culmenis ex altera

Partibus

Anno Verbi Incarnati

1756

Ad perpetuam rei memoriam.

COMMISSARIA

Statutum est Jus Municipale habens vim Legis, et pro Le-
ge habetur. C. Licet de Constiti: in 6. l. Omnes Populi ff.
de Just: & Jure. & l. Cunctos Populos C. de Summa
Trinit:

Quod rationabiliter definitum, & Statutum est, non debet
violari Canon: Ecclesiast: 25 q. 2

Reus est coram DEO, qui nititur utiliter Statuta ac
definita rescindere, & roborata quolibet ausu violare Can:
Loci 35 q. 9

Non est reprehensibile, si secundum veritatem temporum Sta-
tuta quandoq' variantur, praesertim urgenti necessitate, vel evi-
denti utilitate C. Non debet de Consanguinitate.

Prothasis

*I*ndylta Civitas Culmensis, quondam Hanseatica à prima sui origine, primatum inter Civitates in Prussia obtinens, eoque ipso ac specialiter quidem Civitatis Culmensis Incolarum in rebus agendis ac providendis prudentia eminens, depositonum Iuris Culmensis effera, cuius nodos ac difficultates solvendi & explicandi, Iuris potestatem cum habuerit et habeat, Evidē factis ipso usu et exercitio ad usq' gloriari non desinit. Cum vero sue indyltē Civitatis care Postentatē, ac totius Provinciae Pruthena autem gloria pro sua industria consulere, Eademq' Viris in utroq' Iure optime peritos, ac in omni Scientiarum genere bene politos, expertos & exploratos, providere velit, Modos erudiendae Juventutis sue ac vicinarum Civitatum, primò in Timore D. E. I. qui est initium Sapientiae, ac deinde in bonis moribus, ac honestis Artibus, ipsaq' rerum naturalium Cognitione, seu Philosophia, usq' ad Jurisprudentiam inclusivè, quos esse sui intendere et actu exercere. Majores innovandos ac resumendos censuit, decrevit ac constituit. Quod cum ad optatum effectum se aliter deducendam non posse providit, invariabiliter apud se definivit, atq' sententiavit, quatenus mediantē indefesso et non interrupto labore Scholastico, ac in docendo sedulitate Carissimorum ac Excellentiorum Almae Universitatis Cracoviensis, uti primæ ac Generalis Regni vicinarumq' Provinciarum Scholæ, Doctorum et Professorum, sive Magistrorum, de Anno in Annum, sive de triennio in triennium, prout necessitas & opportunitas exposulaverit, Cracoviā Culmam conducendorū, ibidemq' fovendorum, atq' salariandorum, necnon retrorsum Cracoviam reducendorum, et quidem impensib' Indyltē Civitatis Culmensis, ad id antiquitus ex Bonis Scholarum Provisis & praehabitis, novissime vero non obstante ejusdem sive Academiae Affiliatione ad Bononiensem Academiam, nec eidem quidquā derogando, ex quo Bononiensis Universitatis Privilegia, etiam nostra Universitati Cracoviensi, juxta Statutum Regni sunt communia, per Praenobiles, Nobiles ac Spectabiles Praenobiles, Consules, totumq' Magistratum, ac Honoratam Communitatem dictae Civitatis Culmensis, Epusq' Magnus nunc, & pro tempore, existenti Rectore, perpetuè & invariabiliter manutenenda confirmat et compaginavit Statuta

Statutum I. um.

De Conduatione et Subsistentia Professo-

rum. eorumq^{ue} numero et Qualitate. atq^{ue} vi
alibus tricennalis Visitatoris.

Prænobilis Magistratus Culmensis adinventis et determinatis in
viscentibus sua Civitatis Culmensis Studiorum et Residentiarum
Professoralium Domibus, illisq^{ue} in unum Collegium coaduna-
tis sive coadunandis, atq^{ue} earum, sive ejusdem conservatione in
perpetuum bene provisæ, Professoribus diversorum graduum
et Scientiarum Cracoviæ Culmam modè præmissis conducen-
dis, et actu conductis, numerum quinarium, quorum Excellentis
Professorum unus saltem sit Presbyter, alter vero Germanica, adimplen-
tibus pro victu eorum sufficienti, et amatu decenti, ac aliis expen-
sis inferius expressis, annuatim florenos bona moneta Pruthy in
summa Mille Octingentos decem, sive Polonicales Ter mille Sex-
centos viginti, nempe Professori Jus utrumq^{ue} legenti floreny Pol-
onicales in vim præmii, sive Salarii Annui Quadringentos, Legen-
ti Philosophiam Speculativam & Moralem, similiter annuatim floreny
Poloniæ Quadringentos. Insuper illi, Qui ex his fuerit Rector, pro
Rectoratu floreny Centum Qui vero prædictorum Professorum fue-
rit actu Presbyter, et Missas proprias diebus festis & ferialibus
in præsentia Studiorum post egressum de Scholis, aut ex Ora-
torio, celebraverit, ad quas sive per se sive per aliam celebrandas
tenebitur, florenos Centum adauget, in posterum meliorationi non
præcludendo viam. Rhetoricæ et Dialecticæ Professori, qui insuper
certis diebus et horis, principia Geographicæ Juventuti instillabit,
necnon Calendarij sive Computus Ecclesiastici fundamenta evol-
vet, floreny annuatim Polonicales Trecentos, Professori Poëticæ
et Syntaxeos florenos Ducentos Quinquaginta annuatim. Pro-
fessori Grammaticæ, quæ ex vi nominis et se ipsa est Libera
Scientia Juventutem à primis Grammaticæ Rudimentis, usq^{ue}
ad bonam Constructionis seu Syntaxeos intelligentiam erudienti,
floreny annuatim Ducentos Poloniæ. Salis Eidem alijs obven-
tionibus, si quid aliunde Eidem soleant provenire, cum obliga-
tione semel in Anno tempore bene viso, convenientius tamen
deretur circa dies Bauchi, aliquis Drammaticis propter Exer-
cium Juventutis publicum alternatim per Excellentissimos Professores,
exceptis Juris et Philosophiæ Professoribus, remonstrandi, pro cupis
actus necessitatibus subministrabuntur à Dominis Providis,
floreny Poloniæ Centum. Quæ Salaria Nobilis Provisores de me-
die Prænobilis Magistratus electi ac constituti, quæstualatim
per partes, singulis singulis Quæstualibus ævolvent. Jam vero
pro victualibus sive communi mensa Professorum, exceptis ne-
cessitatibus

capitalibus culina, pro Persona singulorum Professorum per florenz
ducentos Polonios anticipative, praeterea pro refectionibus Festis
Solemnibus, praesertim quibus Confessiones accipiuntur, annuatim
florenz Centum assignantur, in Summa pro quinq' Professoribus
florenz Mille Centum Polonii. Item pro necessitatibus culinae, utpote li-
gnis, candelis vasisq' culinae conservandis, ac pro Servitoribus com-
munibus, tam mensae quam culinae, ac etiam totius Domus Profes-
sorum Residentialis florenz Quadringentes Polonii. Pro vialibus an-
nuatim penes Nobiles ac Spetabiles, Domines Praesores
Ducentos, et pro praemiis diligentiorum Studiorum florenz trigin-
ta Polonii, deniq' pro Visitatore intra triennium Scholas Culmenses
semel visitanti florenz Polonii. Quadraginta singulis annis revo-
candos, ut ex illis per triennium Summa Centum Typhonum
proveniat offerat, et praesentibus inscribit, prout Alis suis obtu-
lit et inscripsit Quod totum Universitas Cracoviensis nomine
Professorum suorum nunc et pro tempore in eadem Academia
Culmensi laborantium acceptat, et Authoritate sibi competen-
ti approbat et ratificat.

Statutum 2^{du}m

De Jurisdictione Rectoris sive Directoris Academiae
Culmenz ejusdemq' Authoritate & dependentia
Quoniam Rectoris sive Directoris et Professorum per Universitatem
Cracoviensem Electio et Administratio de anno in annum, sive de
triennio in triennium appromissa, declarata et statuta dignum est,
ut toto tempore mansionis suae in Academia Culmensi Jurisdictione
Magnifici Rectoris ac totius Universitatis Cracoviensis, super se
recognoscant, et illi subsint, alii Jure, immediati autem Rectorem
sive Directorem Scholarum Loci pro suo Capite, Praenobilem
Magistratum Culmensem et Praesores ab eo electos et constitu-
tos pro suis Patronis, quibus Jure naturae specialiter observan-
tia debetur, habeant et recognoscant. Quae vero ad Jurisdictionem
Spiritualium sive in Spiritualibus, de hac ne minimum in praesen-
ti, statui aut innovari debet, vel potest, cum haec Sacris Canonibus
per Ecclesiam definita, semper in suo tenore servari ac observa-
ri debeat, ac irruculantur pro ratione Loci et temporis manu-
teneri Rector itaq' sive Director Academiae Culmensis, qui pri-
mus inter Professores per Magnificum Rectorem ac totam
Universitatem Cracoviensem, uti gremialis et Incorporatus ex
eisdem Universitatis Cracoviensis Professor Collegiatus eligetur

et specialiter constitutum habebit Jurisdictionem omnimodam tam in
Professores se inferiores, quam in Juventutem Scholarum Culmensium,
quisq; vero Professor, in alumnos Scholae suae Discipulos, talibus
Magistris ordinariè competenti salvo recursum in negotiis gravioribus
ad Rectorem suae Directorum aut cum hoc ad Praenobiles
Provisores, totumq; Magistratum Culmensem tanquam Patronos,
nonnon Magnificum Rectorem Universitatis Cracoviensis, si ita ar-
duitas negotii Personam aliunde Professoris tangens postulave-
rit. In Professorum diligentias, mores & Labores Scholasticos
Rector suae Director ab Universitate electus, primam et im-
mediatam introspectionem et animadversionem habebit. Non re-
spondentes Vocationi et Officii suis morabit, juxta Statuta in-
fra specificata, incorrigibiles Magnifico Domino Rectori Uni-
versitatis Cracoviensis deferet, simulq; Nobilibus Dominis
Provisoribus immutascere faciet, curandum esse Professorem alium
vel alios ex data Universitate mittendum vel mittendos, in locum
amovendi suae amovendum, ex ratione finit sui triennii
alias ob causas, rationabiles, tam Magnifico Domino Re-
ctori, quam Nobilibus Dominis Provisoribus revelandas,
ac sine omni suspicionis ac irrealitatis nota deferendas. Qui-
quidem Rector suae Director tempore competenti et bene vi-
so in examen promovendum studiosorum cujuscunq; Scholae
tam per se, quam per coassumptum Collegam Professorem Aca-
demicum, more Classium Novodvorsianarum Cracoviensium
introspiciet, ne minus capaces altius promoveantur Liberos
tamen hic erit Praenobili Magistratui, per suos & Nobiles Pro-
visores in profectum Studiosorum praeter functiones publi-
cas, quas Studiosi obibunt, etiam privatim introspicere imo
quod absit, si Rector suae Director Scholarum in his re-
missus fuerit, nec aliunde de profectu Studentium etiam Praeno-
bili Magistratui consistent

STATUTUM 3^m

De Officiis et obligationibus Professorum

Nequaquam Professor, suae Professor ad docendum Scholae
Culmensis, ante inchoationem suae Professionis Literas potes-
tatis Patentes cui oportuerit exhibebit, Cathedram Scholae ascen-
surus, Fidei Professionemq; praemissa brevi praefatione emittet juxta
Bullam P^{IV} in Constitutionibus Provincialibus expressam, qua
praemissa statim se adtinget, Officiis Scholasticis, et quoniam in-
nitium Sapientiae est Timor Domini, ideo semper ante inchoa-
tionem.

tionem Sacerdotum quilibet Professorum in sua Schola Antyphe-
 nam Veni Sancti Spiritus, et Litaniae Lauretanas cum Iuven-
 tute recitabit, Scholae convenientia praecepta tractabit, doctrinam clare
 elucidabit, de diligentia inquiret, et profectui Iuventutis serio atten-
 det, ac imprimis quidem Academiae Culmensis Iuris Professor
 singulis diebus hora matutina Septima Lectionem propriam, quam ita
 distribuet, ut per triennium extrahat Regulas Iuris, Ius Canonicum,
 Processum Boni Spiritualis, Philosophus vero hora Octava ad me-
 dia decimam Anno et edo Anno incipiendo à Logica Minore, ac ma-
 iorem procedendo, postea Physicam, Meteorologiam, Animasticam,
 demum Metaphysicam, pro tertio Anno Moralem Philosophiam
 reservando. A meridie vero, terminos Iudiciorum, Ius Civile Ro-
 manum, cum observationibus de Iure Regni, praesertim Pro-
 vinciae Pruthenicae et Avatatis Culmensis ad Titulos accommo-
 datis, et Processum Iuris Civilis semi hora secunda, Philosophus
 vero Philosophiam eo modo ut mane à semi hora tertia ad quartam
 pertractabit et explanabit Praterea ad publicas et Lunares Dispu-
 tationes uterq; obligabitur, ita ut tam Iuris, quam Philosophiae Pro-
 fessor per unam quolibet Anno publicam disputationem, Luna-
 res vero Iuris Professor his Mensibus, quibus melius expedire
 iudicaverit, Philosophus autem in Januario, Febuario, Junio,
 Septembri et Novembri absolvant Qui quidem Iuris Professor, si
 simul fuerit Rector, id enim Officii Rectoralis erit, Visitationes
 Scholarum et Studiosorum, quoties opus fuerit, et voluerit, per-
 aget, tum Diligentias Discipulorum examinet, revidebit, et in-
 illas serie introspiciet, Catalogum omnium Studiosorum ex Scho-
 lis singulis, item Album Confraternitatis Immaculate Concep-
 tionis Beatissima Virginis Mariae conscriptum, secundum morem et
 consuetudinem Universitatis Cracoviensis praesto habebit Ca-
 teri vero Scholarum inferiorum Professores, vnde supra speci-
 cata studia consuetis horis, seu tempore in ibidem servan-
 do, diligenter expedient Authores Classicos, praesertim Histo-
 ricos, Poetas, Geographiam Arithmeticam, et alios Authores
 quicq; Professor pro utilitate et capacitate sua Scholae congruos
 tractabit et explicabit, idq; methodo in Universitate Cracov. ser-
 van solita, spectando ea his omnibus incrementum studii, pro-
 fectum et emolumentum Iuventutis in Scientiis

Statutum 4um

De Pietate promovenda.

Siquidem Putas est ad omnia utilis, ideo hanc omni conatu pro-
 movere ac servare tenebuntur. Hinc singulis diebus Missa Sacrificium
 finito Iudicio media hora divina celebrandum per Rectorem, sive
 alium quemcumq; Presbyterum, secus tamen stipendii, nempe
 florenz centum per Nobiles Dominos Promotores determinato
 obligandum devoti audiant. Diebus vero Dominicis et Festivis
 Officium parvum de Beata Virgine Maria ordine suo Excel-
 lentes Praefres cum suis Alumnis, et primas Vesperas in suo Orato-

rio decantabunt

rio, decantabant. Finito tali Offitio, Missa et Concione in Parochiali Ecclesia intererunt. Confessiones singulis Mensibus, signantes Festis Salvatoris et Beatissimae Virginis Mariae cum Iuventus se absolvent. Solemnitatem Immaculate Conceptionis et B. Joannis Cantu distinctione devotione celebrabant. Orationes publicas alternatim per omnes Excellentes Professores componendas, et per Rectorem corrigendas, iisdem duobus Festis, prater Orationes sub tempus dierum Festivorum S. S. Thomae Aquinatis apud P. P. Dominicanos, et Bonaventurae apud P. P. Franciscanos, si studia ibidem pertractentur, pro Literis vero, duntaxat per trium inferiorum Scholarum Professores. Catechismum in suo Oratorio singulis diebus Dominici hora prima pomeridiana propter Discipulos suos per turnum peragent. Excellentes Domini Professores Scholarum humaniorum, servata semper seria animadversione super devote peragendis Confessionibus, ad Processiones, si pro aliqua causa semnibus vel solemnissimis invitati fuerint Excellentes Praefici, cum Rectore, tunc more Academiae Romanensis in habitu Academicis intuitu loci competentis et temporis assistent, iisdem Iuventus autem vero inferiorem ad obsequia Ecclesiastica, uti Missas Processiones, iuxta dispositionem Rectoris Scholarum ordinabunt et disponent. Dialogum sive Drama aliquod pro loci convenientia et temporis opportunitate, habito ad id florenz Centum Poloniz. sumptu a Nobilibus Domini Provisores dando, alternatim prater Rectorem et Philosophum, aut cui ex alacritate placuerit, representari. Excellentes Praefici per turnum desuper sine publici exercitii curabunt.

Statutum Sum De Salaris, Victu, Mansioni, Viabilibus & reliquis.

Quoniam omnis Operarius dignus mercede sua, et qui sentit onera, debet sentire et commoda, ideo laborantibus his quinque Magistris proportionalia stipendia determinantur. Nempe ut supra Statuto primo. Professore Ius Utrumque legenti florenz Poloniz in vim salarii Quadringenta. Professore Philosophiae florenz Poloniz Quadringenta, et his qui erit Rector, Eidem pro Rectoratu florenz Centum assignant. Professore Rhetoricae & Dialecticae florenz Trecenti. Professore Poeseos et Syntaxeos florenz Ducenti. Quinquaginta, Professore Grammaticae florenz Ducenti Polonicales assignant. Pro victu annuo his omnibus quinque Praefici, tam pro refectioibus florenz Mille Poloniz, et centum, in manus Praepositi per Convocationem Domini singulis Quartaualibus eligendi vel redigendi. Nobiles Domini Provisores, idque Quartaualiter, meliorationi viam non pracludendo, antea patari enumerabunt Qui Praepositus ea supra expressa summa.

pro victu.

5
pro victu et refectibus assignata mensam communem pro honestate
et commoditate Professorum providere. Quolibet Quartuali ratione
de perceptis et expensis coram Clarissimo Rectore suo Directore &
Excellentibus Professoribus in Convocatione datus Pensiones vero seu
Salaria annua in manus Eiusdem Propositi Domini in presentia
altius Praefici non anticipative sed in tempore finito quolibet Quar-
tuali reponent et exsolvent nulla temporum calamitate, aut hosti-
litate, quae Studiorum cursum non impediret, et supposito quod Co-
loni Vilarum Academia censum competentem solvere non potuerint
obstante. Insuper Nobilis Dominus Provisores, tenebunt ad repa-
rationem totius aedificii seu Collegii et mansionum Professorum,
provisionem Librorum pro usu Academiae, compensationem utrius-
que solum de novo ad mensam et Culinam requisitorum, distinctis
expensis, nec summam supra scriptam afficientibus providere,
ac procurare semel pro semper tenebunt. Pro Vialibus ut supra
annuatim percipient Excellentia Praefici fere quatuordecim Poloni-
idque si finito triennio Professor redeat, aut si nondum finito tri-
ennio Praefici arbitrio tamen Nobilis Magistratus per communica-
tio prius Consilio cum Magnifico Domino Rectore Universitatis
Cracoviensis pro tempore existente, et propositis iustis causis, si revo-
catus fuerit, Stipendium viali, iuxta mensuram et proportionem
temporis quo commorabitur in Academia Culmensi praemialitur.
Quod si vero sua sponte ante triennium recesserit, eisdem Vialibus
non gaudet.

Statutum bium De Providentia subsidiorum et Promo- tione Subsectorum.

Academia Culmensis in Alma Universitate Cracoviensi declarat
se et obligat Alma Universitas Cracoviensis ex Academia Cul-
mensi Subjecta capaciora quae scilicet Cracoviae Scholas continua-
re desideraverint et voluerint ad Almam Universitatem suam
suscepere et acceptare, verum tantummodo natura ex Palati-
nali Culmensi, recommendatione Nobilis Magistratus et Aca-
demie Culmensis antecedente, eaque Subjecta in Contuberniis et
Bursis suis collocare, et quantum possibilitas fuerit, subvi-
diis solitis vulgo Burkanami pro victu et subsistentia con-
sultantare, ac praeterea ad Licentiaturas, Baccalaureatus
et Doctoratus promoveri, quod si de eo meriti aut
capaces fuerint.

Statutum triu

Statutum primum

De Labore Scholastico Professorum Academiae Culmensis.

Excellentium Professorum Academiae Culmensis Labor Scholasticus et eorum impensa studiorum cadat pro merito in Alma Universitate Cracoviensi prouti in ibidem Operam studiorum tractarent

Statutum primum

De modo et ratione boni regiminis interni
Quia quod à pluribus quæritur facile invenitur, propterea statuimus, quatenus Clarissimus Rector sive Director pro tempore existens nihil pro suo arbitrio faciat, sed circa id sensu Excellentium Professorum acquirat, ac ad eum finem quoties opus fuerit Convocationes extraordinarias faciat, Ordinaria autem Convocationes ad initium sui Magistratus, die et hora Lectionibus necnon Studio Scholastico non impedita peragatur, in qua Præpositus Domus et Praefectus Bibliothecae eligat vel reeligat, necnon Orationum publicarum pro toto Anno inter Professores distributio fiat, et per quem Primum Dialogus sit expediendus determinet, et hæc quolibet Anno repeti debet ad initium anni Augusti.

Statutum primum

De Custodia et Clausura Academiae
Quia Domus unicuique debet esse tutissimum receptaculum, ideo statuimus, quatenus nocte adveniente, ne aliquis manentium in Academia damnum patiatur, fores quæ hyeme horâ octâ, æstate horâ grâ claudant, neque per diem patula, omnibus fiant, nihilominus si aliquem Professore post Clausuram Domus aliquando morari contingat, eidem pulsanti aperiatur, et ut tempestive in posterum veniat per Clarissimum Rectorem sive Directorem moneatur. Et si monitus ab his non destiterit ac sine rationabili causa diutius fuerit post festam monitionem Canonice Magnifico Domino Rectori, et cui opus fuerit deferatur.

Statutum primum

De Moribus & honesta Conversatione Studiosorum
Quoniam.

Quoniam non auri vestitusq; pompa, sed boni Christianorum mores sunt
verus ornatus, ac ideo boni mores excedunt divitias, ac ipsis praevalent.
Nobilitati, Propterea statuimus, ut amore doctrinae ad Scholas Cul-
menses congregati Iuvenes, in moribus optimis se exerceant, hone-
statem sectentur, in-honestas conversationes velut pestem fugiant ap-
plicationem seriam ad studia Literarum adhibeant, Scholas frequen-
tent, divagationes, risas, altercationes & alias ejusmodi Inconvenientias
evitent, quas si quis ex illis fecerit, & huic Statuto non obedierit, pro
prime moneatur, pro secundo Scholasticus puniatur, et pro tertio tanquam
ovis scabiosa, ne lutum infuiat corpus de gremio Studiorum ex-
pellatur. Praestat enim paucos Studiosos, eorumq; bonos, quam numerosa
malorum multitudinem haberi.

Statutum IImum

De Obsequio Alumnorum & Observantia Professorum
Quia Parentibus habemus ut vivamus, à Praeceptoribus vero ut bene & virtute
se vivamus, ideo illis exemplo Attili Reguli non secus ac Parentibus de-
bemus esse obligati, statuimus igitur, & sub penis arbitrariis praecipimus,
quatenus omnes et singuli studia in Academia Culmensi tractantes,
Legis praefata memores, Professoribus et Praeceptoribus suis ubiq; locor
in obsequendo, stando, sedendo, moribus obtemperando, & in aliis debi-
tam observantiam exhibeant. Praeceptoris enim Persona debet esse Di-
scipulo Sancta, et honesta, sicut Filii et Liberti Persona Patris & Patroni.

Statutum IImum

De Lectura & Observatione Statutorum
Quoniam Statuta non ligant probabiliter ignorantes, propterea Cla-
rissimum Dominum Rectorem sive Directorem Qui pro tempore fue-
rit, obligatum haberi necesse, quatenus superius descripta Statuta
pro ratione Personarum divisim, tam Excellentibus Professoribus,
quam Alumnis, sive singularum Scholarum Studiosis, praesertim
procedentis aetatis & ingenii, quoties et ubi opus fuerit, legi faciat, et
ad observantiam eorum verbo et exemplo permoveat, Leges enim et Sta-
tuta observari, non vix specie tenus haberi debent.

Appendix

Si autem ex aliqua Locis, temporis, aut nova materia Circumstan-
tia emergere aliquid contigerit qd Excellentes Praefati sive eorum
Officia & Obligationes, Jura ac Privilegia Personalia afficere possent,
atque de ulla unquam re Nobiles Domini Praefatos, sive quicumq;
alii, Eisdem attentabunt molestare, sed ad Magnificum Dñm Recto-
rem ac Universitatem Cracoviensem, super materia emergenti se
referant, et Episcopi resolutioni acquiescant Interim Universitas consulendo.

Litterarum & Scientiarum incremento, quibus Regna & Urbes
florant, Cultus & Gloria. D. E. I. augmento, ac Juventutis in Aca-
demia Culmenq; educationi hanc immutabilem Ordinationem una
cum Magistratu statuit, decernit, ac subscribit perpetuo obser-
vandam. Ut vero hæc omnia firma, & stabilia, eaq; perpetua
sint, Authoritate Illustrissimi Loci Ordinarii Reverendissimi
Capituli Utraq; Pars ad approbandum subiicit.

Professores interea electos.

Rector Collega Minor

M. Franciscus Maslowski. I. U. Professor
Philosophus.

M. Petrus Rydzulski.

Rhetor

M. Nepomucenus Gaworski Geometra, Juratus
Poeta.

M. Jacobus Szpzdrowski.
Grammaticus.

M. Josephus Maruchowicz

